खजांमंथनदंडंअंगारावक्षेपणंवा हस्ताकारंपिष्टविकारप्रमथनार्थंवादंडं खजामंथप्रहस्तयोरितिविश्वः दर्वीशाकादिपरिवेषणार्थां असिंमांसाद्यवकर्तनार्थंखड्गं कालांगंकृष्णायसमयं तीक्ष्णमित्यर्थः अकोशंपिधानहीनं ॥ १ ॥ गिरिराजसारःमहामेरुवत्कठिनदेहः यद्वागिरिराजसारोलोहंतेनतद्विकाररूपंपात्रजातंलक्ष्यतेभक्ष्यद्रव्यपाकार्थंस्नेहपाकार्थंवातद्वान् ॥ २ ॥ ३ ॥ तत्त्वतःतत्त्वंनयामिनप्राप्नोमि ॥ ४ ॥५ ॥

वैशंपायनउवाच अथापरोभीमबलःश्रियाज्वलन्नुपाययौसिंहविलासविक्रमः॥ खजांचदर्वींचकरेणधारयन्नसिंचकालांगमकोशमव्रणं ॥ १ ॥ ससूदरूपःपरमेणवर्चसारविर्यथालोकमिमंप्रकाशयन् ॥ सकृष्णवासागिरिराजसारवांस्तंमत्स्यराजंसमुपेत्यतस्थिवान्॥ २ ॥ तंप्रेक्ष्यराजारमयन्नुपागतंततोब्रवीज्जानपदान्समागतान्॥ सिंहोन्नतांसोयमतीवरूपवान्प्रदृश्यतेकोनुवरर्षभोयुवा ॥३॥ अदृष्टपूर्वःपुरुषोरविर्यथावितर्कयन्नास्यलभामिनिश्चयं॥ तथास्यचित्तंत्यपिसंवितर्कयन्नरर्षभस्यास्यनयामितत्त्वतः ॥४॥दृष्ट्वैवचैनंतुविचारयाम्यहंगंधर्वराजोयदिवापुरंदरः ॥ जानीतकोयंममदर्शनेस्थितोयदीप्सितंतल्लभतांचमाचिरं ॥ ५ ॥ विराटवाक्येनचतेनचोदितानराविराटस्यसुशीघ्रगामिनः॥ उपेत्यकौंतेयमथाब्रुवंस्तदायथासराजावदताच्युतानुजं॥ ६ ॥ ततोविराटंसमुपेत्यपांडवस्त्वदीनरूपंवचनंमहामनाः॥ उवाचसूदोस्मिनरेंद्रबल्लवोभजस्वमांव्यंजनकारमुत्तमं॥ ७॥ विराटउवाच नसूदतांबल्लवश्रद्दधामितेसहस्रनेत्रप्रतिमोविराजसे॥ श्रियाचरूपेणचविक्रमेणचप्रभाससेत्वंनृवरोनरेष्विव ॥ ८ ॥ भीमउवाच नरेंद्रसूदःपरिचारकोस्मितेजानामिसूपान्प्रथमंचकेवलान्॥ आस्वादितायेनृपतेपुराभवन्युधिष्ठिरेणापिनृपेणसर्वशः॥ ९॥ बलेनतुल्यश्चनविद्यतेमयानियुद्धशीलश्चसदैवपार्थिव॥ गजैश्चसिंहैश्चसमेयिवानहंसदाकरिष्यामितवानघप्रियं॥ १० ॥ विराटउवाच ददामितेहंतवरान्महानसेतथाचकुर्याःकुशलंप्रभाषसे॥ नचैवमन्येतवकर्मयत्समंसमुद्रनेमिंपृथिवींत्वमर्हसि ॥ ११॥ यथाहिकामोभवतस्तथाकृतंमहानसेत्वंभवमेपुरस्कृतः॥नराश्चयेतत्रसमाहिताःपुराभवांश्चतेषामधिपोमयाकृतः॥ १२॥वैशंपायनउवाच तथासभीमोविहितोमहानसेविराटराज्ञोदयितोभवद्दृढं॥उवासराज्येनचतंपृथग्जनोबुबोधतत्रानुचराश्चकेचन॥ १३॥ इ०म०भा०विराटपर्वणिपांडवप्रवेशपर्वणिभीमप्र० अष्टमोध्यायः॥८॥ ७॥ वैशंपायनउवाच ततःकेशान्समुत्क्षिप्यवेल्लिताग्रानिंदितान्॥ कृष्णान्सूक्ष्मान्मृदून्दीर्घान्समुद्व्यश्रुचिस्मिता॥ १॥ ॥७॥

अवदतउक्तवान् अच्युतोधर्मःफलमदत्वानच्यवतइतियोगात्तस्यानुजं ॥ ६ ॥ सूदःपाककर्त्ता बल्लवोनामतः ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ तवकर्मनचैवसमंमन्ये इतरकर्मणेतिशेषः अतिमानुषंकर्मवदसीत्यर्थः ॥ ११॥ १२ ॥ १३॥ इतिविराटपर्वणिनैल० भा०भावदीपेऽष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥ ७ वेल्लितायान्आकुंचितायान् समुत्क्षिप्यवेणीकृत्य॥ १ ॥

Digitized by Google